

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/17
Karar Sayısı : 2011/171
Karar Günü : 22.12.2011
R.G. Tarih-Sayı : 07.02.2012-28197

İPTAL DAVASINI AÇAN: Anamuhalefet (Cumhuriyet Halk) Partisi TBMM Grubu adına Grup Başkanvekilleri M. Akif HAMZAÇEBİ ile Muharrem İNCE

İPTAL DAVASININ KONUSU: 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin, 6086 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle değiştirilen;

1- (1) numaralı fıkrasında yer alan "**altı aydan iki yıla kadar**" ibaresinin,

2- (2) numaralı fıkrasında yer alan "**üç aydan bir yıla kadar**" ibaresinin

Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptalleri ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Yasa Kuralları

8.12.2010 günlü, 6086 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile değiştirilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun dava konusu ibareleri de içeren 257. maddesi şöyledir:

'(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan hâller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi **altı aydan iki yıla kadar** hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan hâller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi **üç aydan bir yıla kadar** hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) İrtikâp suçunu oluşturmadığı takdirde, görevinin gereklerine uygun davranması için veya bu nedenle kişilerden kendisine veya bir başkasına çıkar sağlayan kamu görevlisi bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 24.2.2011 günü yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışamayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin, 8.12.2010 günlü, 6086 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle değiştirilen;

1- (1) numaralı fıkrasında yer alan " altı aydan iki yıla kadar " ibaresine,

2- (2) numaralı fıkrasında yer alan " üç aydan bir yıla kadar " ibaresine,

ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin, koşulları oluşmadığından REDDİNE, 24.2.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen Yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava dilekçesinde, haklı bir neden yokken, ceza hukukunun genel bütünlüğü içinde belirlenmiş bir cezanın alt ve üst sınırları indirilerek, suç ve ceza arasında var olması gereken adil dengenin bozulduğu, hukuka ve yargıya güvenin sarsıldığı, bu durumun yasa koyucunun takdir yetkisi içinde kabul edilemeyeceği; önceki ve sonraki yasalar karşılaştırılarak sanık lehine olan hükmün uygulanacağına dair ceza hukukunun genel prensibi gereğince, Yargıtay'da temyiz aşamasında bulunan dava dosyalarının ceza zamanaşımına uğrayabileceği, 6086 sayılı Kanun ile cezaların alt ve üst sınırlarında yapılan indirimin bu yönüyle aklanma anlamına geldiği, adil yargılanma hakkını ihlal eden bir sonuç doğurduğu ve yargı denetimini işlevsiz hale getirdiği belirtilerek, bu maddenin uygulamaya geçirilmesiyle, yargılaması gecikerek zamanaşımına uğrayanlar ile yargılaması gecikmeyen ve davası ceza uygulamasıyla sonuçlananlar arasında eşitlik ilkesinin ihlal edildiği gerekçeleriyle dava konusu ibarelerin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerine ilişkin kurallar, ceza hukukunun ana ilkeleri ile Anayasa'nın konuya ilişkin kurallarına aykırı olmamak kaydıyla, ülkenin sosyal, kültürel yapısı, ahlaki değerleri ve ekonomik hayatın gereksinimleri göz önüne alınarak saptanacak ceza politikasına göre belirlenir. Bu bağlamda, hangi eylemlerin suç sayılacağı, bunlara ne tür ve hangi ölçüde cezai yaptırım uygulanacağı, nelerin ağırlaştırıcı veya hafifletici sebep olarak kabul edileceği ve ceza sistemini tamamlayan müesseselerin nelerden ibaret olacağı hususlarında yasa koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarında hüküm altına alınan suçların karşılığı olan hapis cezalarının alt ve üst sınırlarında indirim yapılmasında Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle iptal konusu ibareler, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

İptal konusu kuralın Anayasa'nın 10. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

VI- SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin, 8.12.2010 günlü, 6086 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle değiştirilen;

1- (1) numaralı fıkrasında yer alan " altı aydan iki yıla kadar " ibaresinin,

2- (2) numaralı fıkrasında yer alan " üç aydan bir yıla kadar " ibaresinin,

Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, 22.12.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Başkanvekili

Haşim KILIÇ

Serruh KALELİ

Alparslan ALTAN

Üye

Üye

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Ahmet AKYALÇIN

Mehmet ERTEN

Esas Sayısı : 2011/17
Karar Sayısı : 2011/171

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Burhan ÜSTÜN

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN